

ПРОТОКОЛ

София, 30.03.2017 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно процедура за изменение на цени на електрическата енергия, утвърдени с Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране

Днес, 30.03.2017 г. от 10:30 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в състав „Енергетика“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитонова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъства Валентин Петков, член на Комисията от състав „ВиК“.

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов – и.д. началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-24/27.03.2017 г. като заинтересовани лица бяха поканени **Министерство на енергетиката, Омбудсман на Република България, Асоциация на търговците на електроенергия в България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „ПОДКРЕПА“, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“.**

На общественото обсъждане присъства:

- г-жа Деспина Антова – главен експерт към Омбудсман на Република България;
- г-н Огнян Винаров – Граждански контрол и ДЕН;
- г-н Валентин Никифоров – вицепрезидент на Конфедерация на независимите синдикати в България;
- г-н Макари Новев - гражданин;
- г-жа Красимира Шкодрова – Асоциация свободен енергиен пазар;
- г-жа Нели Фердинандова –Гражданска лига на България.

Министерство на енергетиката, Асоциация на търговците на електроенергия в България, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на труда „ПОДКРЕПА“, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация „Активни потребители“, Комисия за защита на потребителите и Гражданско движение „ДНЕС“ не изпращат свои представители.

На общественото обсъждане присъстваха и:

- г-н Венцислав Марков – ръководител управление в НЕК ЕАД;
- г-жа Анета Иванова – заместник финансов директор в ЕСО ЕАД;
- г-жа Зорница Генова – директор на дирекция „Регулация“ в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД;
- г-жа Илина Стефанова – ръководител „Регулация“ в „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД;
- г-н Гочо Чемширов – заместник-председател на Съвета на директорите на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД;
- г-н Пламен Стефанов – председател на Управителния съвет на „Енерго-Про Продажби“ АД.

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван проект на решение относно процедура за изменение на цени на електрическата енергия, утвърдени с Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Радостина Методиева, Силвия Петрова, Радослав Райков.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане и даде думата за изказвания.

Д. Антова – Омбудсман на Република България:

Благодаря за поканата, отправена към институцията на Омбудсмана на Република България. Запознати сме с проекта за увеличение на цените на електрическата енергия. Безспорно увеличението на цената на природния газ вероятно има своето обосновано обяснение. Институцията на Омбудсмана, като защитник правата и интересите на гражданите и безспорната социална политика, която осъществява нашата институция, е на мнение, че това увеличение е драстично и съответно ще доведе до много напрежение и много несъгласия между клиентите, които ползват услугата електрическа енергия. В случай, че преценим, в законоустановения срок ще представим становище на Омбудсмана.

О. Винаров – Граждански контрол и ДЕН:

Първата ми бележка е по отношение на това, че медиите, не се касае за Вас, не отразяват изказванията при общественото обсъждане на Търговско-промишлената палата, КРИБ, неправителствените организации, Граждански контрол и ДЕН, който представлявам аз, и гражданите. Ще внесем такова възражение, такова мнение до

председателя на СЕМ г-жа Мария Стоянова. Второто. Членовете на КЕВР... Вчера министър-председателят проф. Огнян Герджиков заяви, че онези български граждани, които не знаят български език и елементарна математика, т.е. не си изпълняват това задължение, няма да имат права. Вие, след като направихме справка в Института по български език и литература в БАН, на обществения телефон... Обществено обсъждане, може и Вие да си го проверите, е публичен диалог, диспут с въпроси и отговори и контравъпроси, а Вие не допускате отговора, който Вие си давате и възразяваме по начина на провеждане. Второто задължение към обществото...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Г-н Винаров...

О. Винаров – Граждански контрол и ДЕН:

Задължение към обществото. Няма такова понятие. Вижте сега...

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Вижте, г-н Винаров.

Доц. д-р И. Н. Иванов изключи микрофоните в залата. Следва размяна на реплики между О.Винаров и доц. д-р И. Н. Иванов без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Давам думата на Валентин Никифоров – вицепрезидент на Конфедерация на независимите синдикати в България.

В. Никифоров – вицепрезидент на Конфедерация на независимите синдикати в България:

Представявам и работещите над 350 000 синдикални членове на Конфедерацията като индивидуални потребители. Не мога да не изразя още в началото притеснение от това, което се случва по отношение цената на основни компоненти за производство. Нали разбирате: след повишаване цената на природния газ и на ел. енергията, като потребители и като работещи притеснението ни е, че ще бъде много трудно да договаряме по-високи работни заплати от бизнеса. С интерес ще слушам тук представителите на работодателските организации, защото това ще създаде още една предпоставка да не договорим по-високи работни заплати в материалния сектор. Тогава няма да имаме нито работници, нито инженери, нито други експерти, които ще хванат Терминал 2 и ще заминат извън държавата. Комисията работи. Разбирам ви експертно. Обсъждането е такова, но имайте предвид и това, което се случва в материалния сектор и доходите на тези български граждани като потребители, техните работни заплати, които зависят от решенията, които се вземат тук. Ние също ще представим писмена позиция от нашите две енергийни федерации и от миньорската федерация на КНСБ.

Макари Новев – гражданин:

Искам да благодаря на г-жа Тоткова. От тези обсъждания, които правим тука, трябва да кажа, че единствено рационално зърно е протоколът, който излиза във вашата страница в интернет. Без да искам, давам Ви един малък съвет: вземете и прочетете протоколите и кой какво е казал, за да може след време аз да кажа: както казах едикога... за да не ви отнемам време. Г-н Иванов, виждам, че сте благоразположен към мен, аз към Вас и към Комисията, тъй като знам каква работа е свършена от 2003 г. в тази Комисия, но човек греша, когато работи. Няма да коментирам присъствието на г-н Чемширов, който ме гледа косо и изкосо... На руски се казва *изкосо*. Проблемът, който

е наречен технологически разходи... няма време, за да ви ги сложа там, където им е мястото. И тези измислени протоколи, които Вие правите, даже сега не го цитирате, за технологическите разходи... Това са една добра задача, която студентите навремето я наричахме ГТП – гледай тавана и пиши. Второто, което мога да кажа. В Народното събрание Вие казахте: „Абе, аз не съм предвидил цялото увеличение на газта в топлинната енергия“. Ние попитахме на коя наредба Вие правите тези версии. Отговор не последва. Сега е обратното. След три-четири месеца ще дойде цената на петрола и респективно газта ще падне. Тогава, понеже сега сме мъртъв сезон със само битово гореща вода... За да Ви предпазя от илюзии, миналия път го дадох това. Сега го давам на г-ж Тоткова. В него пише, че за пет години един милиард в София се изнемва от потребителите. Вие знаете, че за да го каже това един доайен, веднага се задава въпрос къде и как, за да знаете само. Имаме два мониторинга. Първият мониторинг е който го ръководех аз – четири топломера. Вторият мониторинг беше в къщата на г-н Витанов – четири топломера. От тези четири топломера... Да Ви кажа откровенно, ходих в МЕИ на отворени врати и ги питах къде са учените. И аз Ви питам. Къде сте Вие, за да гоните някаква справедливост? Следващото нещо. Мога ли да Ви попитам, без отговор? Някой от Вас знае ли как се определя цената на газта? Цитирате брeнд, барел, 259 и т.н. Сега за първи път на тази Комисия, само че в хранилище при г-жа Тоткова, ще бъде как се определя цената на газта в първа версия, публикация от Никола Стариков: кризи, кризи и пак кризи. По отношение на днешното заседание за електроенергията. Отговорете си сами на въпроса как я разбрахте колко е щетата, след като увеличихте цената на топлинната енергия. Тази топлинна енергия върви и за отопление, върви и за генерация. Как го разбрахте и как го определите? Не ровете по бумагите. Второ. Щетите, които в кавички се нанасят с тази енергия, която се произвежда от когенерации с повишена цена. Колко е? Сега тя съответства ли на компенсацията, която сега давате за единия процент електрическа енергия? Има ли разлика, има ли прилика? При едното и другото има приходи и разходи. Накрая мога да Ви кажа, понеже ги правите наредбите... миналия път достатъчно говорих и го има в протокола... как си ги правите наредбите. Пуснете си една наредба, това вече е предложение, според която един път в годината имате право да мените цената на енергията, ако е до 1%, без да събирате и без да правите спектакъл, за да може да не ни поставяте в неудобно положение да Ви питаме къде са нормите за възвръщаемост, къде е това, къде е онова, къде е това, къде е балансът. Завършвам със следните думи: малко се върнете назад.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Последното Ви предложение е в пълно съвпадение с предложението на г-н Чемширов.

Красимира Шкодрова – Асоциация свободен енергиен пазар:

Асоциация свободен енергиен пазар е против поредното демонстративно увеличаване на цената „задължение към обществото“ и цената на електрическата енергия. Не можем да не отбележим моментът, който е избран за обявяване на шоковото повишаване на цените на природния газ и последващите увеличения. Бихме искали да напомним, че това всъщност е поредно увеличаване на кроссубсидирането на потребителите на топлофикационни услуги от потребителите на електрическа енергия. Най-накрая сметката отново ще я платят баба и дядо на село. АСЕП ще внесе писмено становище в установения четиридневен срок.

Нели Фердинандова –Гражданска лига на България:

Здравейте отново, след присъствието ни при грубото незаконно повишаване на цената на водата. Ние отново сме тук като граждани не само на София, но и на

България. Предвиденото увеличение на цените се предлага съгласно договора между „Булгаргаз“ ЕАД и „Газпром“. С какво е особен този момент? Това се извършва в момент, когато производството на Европейската комисия срещу „Газпром“ за нарушаване на антитръстовите правила на Европейския съюз навлезе в своя решителна фаза. Публикувано е на сайта на Европейската комисия. Европейската комисия и Европейският съюз стоят зад интересите на нашата държава и питаме какво правят нашите български институции в защита на същите тези интереси. На 13.03.2017 г. Европейската комисия отправи покана към всички заинтересовани страни да представят в срок от седем седмици становищата си относно представените от „Газпром“ ангажименти в отговор на опасенията на Комисията, които са свързани с опасенията от конкуренцията на газовите пазари в Централна и Източна Европа, специално се разглежда ситуацията в България и се предоставя възможност. Има отправени предложения конкретно до България като заинтересована страна. На първо място те включват гарантиране на конкурентни цени на природния газ, като се промени начинът на образуване на цената му по договорите с „Газпром“. Предлага се въвеждането на конкурентни и референтни стойности, включително за цените на западноевропейските газоразпределителни възли, наречени хъбове, а не както досега - тези цени да бъдат обвързани с цените на алтернативните горива като мазут, газьол и т.н. за девет месеца назад. Предлага се договорно право на клиентите, които да поискат преразглеждане на цените (за което сме поканени и ние), когато плащаните от тях цени започнат да се различават от конкурентните ценови референтни стойности. Така ще се гарантира конкурентна цена на природния газ в бъдеще. Считаме, че българската държава и „Булгаргаз“ ЕАД следва да се възползват от така създалата се ситуация като спешно поискат преговори с „Газпром“ на основата на така отправените предложения от Европейската комисия, вместо за пореден път да бързат да поискат увеличение на цената по съществуващия непазарен договор, който е обект и причина за посочената процедура на Европейския съюз срещу „Газпром“. Национално отговорното поведение налага проактивно отношение от страна на България. Знаем какво отговори министърът на енергетиката, включително в процеса на преговорите: да бъде поискано временно замразяване на цените до окончателното договаряне на промените в сега съществуващия договор. Изцяло подкрепяме изказаното от председателя на Комисията доц. И. Иванов предложение КЕВР да предложи на Европейската комисия в рамките на ангажиментите на „Газпром“ по антимонополното дело да заложи срок, в който да бъде променена ценообразуващата формула в договора между „Булгаргаз“ ЕАД и „Газпром экспорт“. Считаме, че това не е достатъчно и трябва да се настоява да се стартират преговори пред Министерството на енергетиката. Това е задължение и право на КЕВР. Имайте предвид, че санкцията, която Европейският съюз би могъл да наложи на „Газпром“ е 10% от световното им производство. Ще внесем писмено становище.

О. Винаров – Граждански контрол и ДЕН:

Искам само да кажа, че в момента се внася на най-високо ниво предложение да спрете това бездействие и това безумие, което правите тук. Не може да не се вслушате...

Доц. д-р И. Н. Иванов изключи микрофоните в залата. Следва размяна на реплики между О.Винаров и доц. д-р И. Н. Иванов без микрофон.

Доц. д-р И. Н. Иванов:

Искам да обявя пред всички и пред Вас, г-н Винаров, че срокът за предоставяне на становища по проекта на решение е четири дни. Това е в съответствие със съкратената процедура, която се прилага при такива междинни решения. Това означава,

че до края на работния ден на 03.04.2017 г. очакваме Вашите писмени становища, за да бъдат отразени в окончателния доклад, който ще бъде изготвен от работната група за финалното заседание за взимане на решение от Комисията. Заедно с това насрочвам и датата на това заседание за 07.04.2017 г.

След като установи, че няма други изказвания, доц. д-р Иван Н. Иванов благодари още веднъж на присъстващите и закри в 10:50 ч. общественото обсъждане, като напомни за 4-дневния срок, в който могат да се представят в Комисията предложения по разглеждания проект на решение относно процедура за изменение на цени на електрическата енергия, утвърдени с Решение № Ц-19 от 30.06.2016 г.

На 07.04.2017 г. ще се проведе закритото заседание за приемане на окончателно решение.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-04-00-24/27.03.2017 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Годорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Е. Харитонова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА